

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند	
عنوان سند: شیوه نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت	
نوع سند: شیوه نامه	شماره سند: عتف_ش_۳۲۰۱
ویرایش: ۰۱	صفحه: ۱

اقدام کنندگان			
اقدامات	نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	امضاء
تهیه کننده:	محمد سعید سیف	دفتر سیاست گذاری فناوری	
تایید کننده:	مسعود برومند	معاون پژوهش و فناوری	
تصویب کننده:	منصور غلامی	وزیر علوم تحقیقات و فناوری	

مرجع تایید و ثبت	نام و نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورت جلسه	امضاء
جلسه شورای معاونین	مسعود شمس بخش	جلسه شماره:	
		تاریخ: ۱۳۹۷/۰۴/۱۲	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شماره ابلاغ سند:
دفتر وزارتی	۲۶	۰۱	

شماره: عتف_ش_۳۲۰۱		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۰۴/۱۲	
صفحه: ۲	از: ۷	

فهرست مطالب

مقدمه..... ۲

ماده ۱- تعاریف و اختصارات ..... **Error! Bookmark not defined.**

ماده ۲- اهداف..... ۵

ماده ۳ : شرایط اجرای دوره فرصت مطالعاتی..... **Error! Bookmark not defined.**

ماده ۴- ضوابط و شرایط متقاضی ..... **Error! Bookmark not defined.**

ماده ۵- الزامات متقاضی ..... **Error! Bookmark not defined.**

ماده ۶- الزامات واحد عملیاتی .....
.....

ماده ۷- امتیازات و اقدامات اجرایی موسسه .....
.....

ماده ۸: گزارش‌های فرصت مطالعاتی .....
.....

شماره: عتف_ش_۳۲۰۱		شيوه نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۰۴/۱۲		
صفحه: ۳	از: ۷		

مقدمه:

این آیین نامه در راستای تقویت و برقراری ارتباط منسجم موسسه ها با همه بخش های جامعه و صنعت در همه حوزه های علمی و همچنین عملیاتی نمودن یافته‌های اعضای هیات علمی و آشنایی آنها با نیازهای واقعی صنعت و جامعه به منظور هدایت پروژه‌های پژوهشی به سمت نیازهای واقعی جامعه تدوین می‌گردد. فرصت-های مطالعاتی اعضای هیات علمی موسسه در جامعه و صنعت زمینه مناسبی را برای ارتقا توانمندی‌ها و مهارت ایشان در جهت کسب دانش بومی و انتقال یافته‌های پژوهشی به جامعه فراهم می‌سازد. در طی این دوران عضو هیات علمی به عنوان نماینده موسسه در واحد عملیاتی دولتی و یا غیردولتی شامل بخش‌های صنعتی، اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، خدماتی، کشاورزی و یا مراکز تحقیقاتی مرتبط با صنایع و رشته‌های فعال موسسه حضور می‌یابد.

ماده ۱- تعاریف و اختصارات

وزارت عتف: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

موسسه: منظور کلیه موسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دارای مجوز از وزارت عتف

هیات علمی: منظور آن دسته از اعضای هیات علمی تمام وقت موسسه ها که دارای مدرک دکتری می باشند
صنعت: در این مستند به مفهوم هر سازمان دولتی و غیردولتی که در بخش های آموزشی، تربیتی، اجتماعی، اقتصادی، صنعتی، تجاری و پژوهشی که فعالیت می نماید.

واحد عملیاتی: بنگاه‌ها و یا سازمان‌های فرهنگی، صنعتی، واحدهای تحقیق و توسعه، اقتصادی و یا خدماتی دولتی و غیردولتی که متقاضی حضور عضو هیات علمی در زمینه تخصصی خاص در واحد خویش می‌باشند.
فرصت مطالعاتی: منظور حضور عضو هیات علمی واجد شرایط موسسه در یک واحد عملیاتی برای یک مدت معین جهت انجام مطالعه و تحقیق

ماده ۲- اهداف

- ۲-۱: کمک به افزایش شناخت اعضای هیات علمی موسسه ها با فضای کار واقعی در جامعه و صنعت
- ۲-۲: تقویت ارتباط موسسه با جامعه و صنعت و همچنین توسعه همکاری‌های پایدار علمی و پژوهشی بین موسسه ها و واحد عملیاتی
- ۲-۳: استفاده مفید و موثر از امکانات، آزمایشگاه ها و تجهیزات واحدهای عملیاتی
- ۲-۴: جهت‌دهی به تحقیقات موسسه ها و توسعه دانش‌ها و فناوری‌های کاربردی مورد نیاز جامعه و صنعت

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.

شماره: عتف_ش_۳۲۰۱		 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	شماره: ۱۳۹۷/۰۴/۱۲	
صفحه: ۴	از: ۷	

۲-۵: انتقال و ترویج یافته‌های جدید دانش و فناوری موسسه‌ها به جامعه و صنعت با هدف ارتقای توان علمی و فنی واحدهای عملیاتی

۲-۶: کمک به رفع مشکلات علمی و تخصصی واحدهای عملیاتی

۲-۷: شناسایی مشکلات واحدهای عملیاتی از جهت تنوع و کیفیت محصول یا خدمات، قیمت، زمان تحویل و ... و ارائه پیشنهاد و راهکار در جهت حل آنها.

۲-۸: شناسایی فناوری‌های موردنیاز ۱ و ارائه پیشنهاد جهت تدوین و یا انتقال فناوری به واحدهای عملیاتی

۲-۹: مشارکت در جهت سیاست‌گذاری و تعریف پروژه برای اصلاح فرایندها و محصولات در جهت توسعه پایدار اقتصادی کشور مانند مصرف بهینه انرژی، ارتقا سلامت و ایمن مردم، بهبود محیط زیست مردم

ماده ۳: شرایط اجرای دوره فرصت مطالعاتی

۳-۱: اعلام درخواست عضو هیات علمی به همراه برنامه مطالعاتی بر اساس الگوی موسسه

۳-۲: بررسی و تأیید درخواست هیات علمی در مجاری رسمی موسسه

۳-۳: انعقاد قرارداد و یا تفاهم نامه پژوهشی فیما بین موسسه و واحد عملیاتی

۳-۴: صدور حکم ماموریت و معرفی هیات علمی به واحد عملیاتی

۳-۵: حضور هیات علمی در واحد عملیاتی می‌تواند به صورت تمام وقت (۵ روز کاری در هفته) و یا به صورت پاره وقت (حداقل ۲ روز کاری در هفته) باشد.

۳-۶: واحدهای عملیاتی دولتی و یا غیردولتی بوده و وظایف و فعالیت‌های اعلام شده برای انجام فرصت مطالعاتی باید کاملاً علمی، پژوهشی و فناورانه باشد و انطباق آن با نیازهای بخش مربوطه و تخصص عضو هیات علمی مورد تأیید موسسه قرار گیرد.

تبصره ۱: دانشکده/پژوهشکده انتظارات خود را باید به روشنی در خصوص حضور، عدم حضور و یا نیمه‌وقت عضو هیات علمی در موسسه مشخص نماید. همچنین چگونگی هدایت دانشجویان تعهد شده و یا در صورت تمایل دروس قابل ارائه خود را نیز باید اعلام کند.

ماده ۴- ضوابط و شرایط متقاضی

۴-۱: عضو هیات علمی متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی می‌بایست در دو سال گذشته رکود علمی نداشته باشد.

۴-۲: رشته و تخصص عضو هیات علمی با نیازهای واحد عملیاتی مرتبط باشد.

Technology gap analysis^۱

تمامی اطلاعات موجود در این سند متعلق به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و حقوق قانونی آن محفوظ است.

شماره: عتف_ش_۳۲۰۱		شيوه نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاهها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۰۴/۱۲		
صفحه: ۵	از: ۷		

۳-۴: به منظور حفظ انسجام و عدم بروز مشکل در وظایف واحدهای سازمانی در موسسه، ظرفیت هر واحد در یک محدوده زمانی مشخص برای اعزام عضو هیات علمی توسط موسسه به گونه ای تعیین می گردد که خللی به وظایف آموزشی و پژوهشی موسسه وارد نشود.

۴-۴: دوره فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت برای اعضاء هیات علمی در دوره پیمانی حداقل ۶ ماه تمام وقت و یا ۱۲ ماه نیمه وقت و در دوره رسمی آزمایشی ۳ ماه تمام وقت و یا ۶ ماه نیمه وقت می باشد.
تبصره ۲: بر اساس بندهای "د" ماده ۱۲ و ۱۴ آیین نامه استخدامی برای تبدیل وضعیت اعضاء هیات علمی که از ابتدای سال ۱۳۹۸ دوره پیمانی و یا رسمی آزمایشی را آغاز می نمایند، گذراندن فرصت مطالعاتی در جامعه و صنعت الزامی است.

۴-۵: اعضاء هیات علمی دارای مرتبه علمی دانشیار و استادی نیز می توانند با گذراندن دوره های تمام وقت ۳ ماهه و یا پاره وقت ۶ ماهه از مزایای تشویقی این فرصت ها بهره مند گردند. موسسه می تواند آیین نامه ترفیع خود را به گونه ای اصلاح نماید که برای اساتید و دانشیاران که به فرصت مطالعاتی اعزام می شوند امتیازات مربوطه در نظر گرفته شود.

۴-۶: برای استفاده مجدد از فرصت مطالعاتی (به غیر از فرصت های مطالعاتی الزامی در دوره های پیمانی و رسمی آزمایشی) می بایست حداقل ۵ برابر زمان دوره فرصت مطالعاتی قبلی، از اتمام آن دوره گذشته باشد. مدت استفاده از مرخصی بدون حقوق نیز به این مدت اضافه می شود.

تبصره ۳: در موارد خاص که عضو هیات علمی از تجربه کافی در صنعت و یا جامعه برخوردار است و یا در رشته هایی که امکان فرصت مطالعاتی فراهم نباشد، هیات رئیسه موسسه می تواند شرایط جایگزین تعیین و اجرا نماید.

ماده ۵- الزامات متقاضی

۵-۱: در دوره های تمام وقت، حضور عضو هیات علمی در واحد عملیاتی تمام وقت بوده و فعالیت های علمی عضو هیات علمی مذکور منحصر در مشاوره و راهنمایی دانشجویان خواهد بود. در دوره های پاره وقت بار موظف به نصف تقلیل می یابد.

۵-۲: عضو هیات علمی در دوره فرصت مطالعاتی به هیچ عنوان مجاز به اشتغال در سازمان دیگری نخواهد بود.

۵-۳: لازم است که عضو هیات علمی برنامه حضور خود در واحد عملیاتی را اعلام نماید. ارائه گزارش پیشرفت کار ماهیانه توسط عضو هیات علمی به معاونت پژوهشی موسسه و گزارش کامل در انتهای قرارداد الزامی است.

۵-۴: متقاضی می بایست در انتهای دوره، گزارشی از دستاوردهای دوره به همراه راهکارها و پیشنهاد های اصلاحی برای بهبود امور و موضوعات مهم تحقیقاتی را بر اساس مواد ۷ و ۸ این شیوه نامه ارائه دهد.

۵-۵: اعضاء هیات علمی موظفند شرایط و قوانین اداری و حفاظتی واحد عملیاتی را مطالعه و رعایت نمایند.

شماره: عتف_ش_۳۲۰۱	شیوه نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاهها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱		
تاریخ: ۱۳۹۷/۰۴/۱۲		
صفحه: ۶	از: ۷	

ماده ۶- الزامات واحد عملیاتی

- ۶-۱: لازم است واحد عملیاتی در طول فرصت مطالعاتی، امکانات و تسهیلات مورد توافق، منابع علمی و تجهیزات لازم را که در برنامه تحقیقاتی عضو هیات علمی ارائه شده را رسماً تایید و تامین نماید. برنامه تحقیقاتی و نامه تایید واحد عملیاتی از پیوست‌های مهم قرارداد فی‌مابین موسسه و واحد عملیاتی می‌باشد.
- ۶-۲: واحد عملیاتی می‌تواند بر اساس مقررات داخلی خود، به عضو هیات علمی حق‌التحقیق پرداخت نماید و یا به میزان ۵۰ درصد حقوق و مزایای عضو هیات علمی و متناسب با میزان حضور در واحد عملیاتی از طریق عقد قرارداد پژوهشی با موسسه به وی پرداخت نماید. موسسه از این نوع قراردادها بالاسری کسر نمی‌نماید.
- ۶-۳: در صورت اعلام واحد عملیاتی به تامین منابع مالی برای اجرای برنامه تحقیقاتی عضو هیات علمی، برنامه‌ریزی و اقدام لازم برای تامین هزینه‌های اعلام شده را در اسرع وقت معمول می‌دارد. بدیهی است عضو هیات علمی طبق قرارداد ضمن رعایت ضوابط و مقررات مربوطه، در پایان دوره فرصت مطالعاتی، نسبت به تسویه حساب اقدام و موارد را به اطلاع موسسه خود می‌رساند.
- ۶-۴: واحد عملیاتی می‌تواند به منظور نشر نتایج تحقیقات انجام شده توسط عضو هیات علمی و یا دریافت اطلاعات نوین فناورانه، وی را برای شرکت در سمینار یا کنگره علمی بین‌المللی اعزام نماید. چاپ مقالات با توافق واحد عملیاتی می‌باشد. مالکیت فکری نتایج حاصل از انجام تحقیقات در طی این دوره بر اساس توافق فی‌مابین موسسه و واحد عملیاتی تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۷- امتیازات و اقدامات اجرایی موسسه

- ۷-۱: موسسه اقدامات اجرایی را برای هماهنگی و تایید محل فرصت مطالعاتی با واحدهای عملیاتی را به عمل می‌آورد.
- ۷-۲: حقوق و مزایا مطابق با حکم استخدامی عضو هیات علمی توسط موسسه به عضو هیات علمی پرداخت می‌شود.
- ۷-۳: ضروری است موسسه‌ها این دوره را در زمره امتیازات کار اجرایی در نظر گرفته و در ترفیع، و سهمیه پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی اعضای هیات علمی لحاظ نمایند.
- تبصره ۴: امتیاز حضور پاره وقت در صنعت متناسب با زمان حضور قابل محاسبه خواهد بود.
- ۷-۴: عضو هیات علمی می‌تواند از حمایت‌ها و تسهیلات واحد عملیاتی متبوع در طول دوره بهره‌مند گردد.
- تبصره ۵: موسسه‌ها می‌توانند به صلاحدید برای توسعه این دوره‌ها از عضو هیات علمی خویش در زمان فرصت مطالعاتی پشتیبانی مالی لازم را بنمایند.

شماره: عتف_ش_۳۲۰۱		شبه نامه فرصت مطالعاتی اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی در جامعه و صنعت	 جمهوری اسلامی ایران وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
ویرایش: ۰۱	تاریخ: ۱۳۹۷/۰۴/۱۲		
صفحه: ۷	از: ۷		

ماده ۸ - گزارش فرصت مطالعاتی

۸-۱: استفاده کنندگان از فرصت مطالعاتی موظفند گزارش پیشرفت کار تحقیقات انجام شده خود را در پایان هر مقطع به صلاحدید موسسه ارسال و حداکثر سه ماه پس از پایان دوره مصوب فرصت مطالعاتی گزارش جامعی درباره فعالیت خود ارائه نمایند .

۸-۲: گزارش‌های فرصت مطالعاتی درموسسه اعزام کننده بررسی و ارزیابی می‌گردد. مواردی همچون کار شاخص انجام شده در طول فرصت، برداشتهای فنی و زمینه‌های همکاری و عقد قراردادهای بعدی به همراه افراد کلیدی در واحد عملیاتی مربوطه، طراحی دوره‌های آموزشی تخصصی کوتاه‌مدت با همکاری واحد عملیاتی، چاپ مقاله و یا ثبت اختراع مرتبط با موضوع صنعت، توصیه‌ها جهت بهبود وضعیت مدیریت فنی و منابع انسانی و پیشنهاد اجرای پروژه های تحقیقاتی از جمله معیارهایی است که جزییات آن توسط موسسه اعزام کننده بررسی و اعلام نظر خواهد شد.

۸-۳: از عضو هیات علمی انتظار می رود که پس از پایان دوره فرصت مطالعاتی پایان نامه تحصیلات تکمیلی دانشجویان خود را در ارتباط با نیازهای واحد عملیاتی تعریف نماید.

۸-۴: عدم ارائه گزارش قابل قبول منجر به رد شدن دوره و یا محرومیت از فرصت مطالعاتی بعدی خواهد شد.

۸-۵: موسسه ها نتایج حاصل از اجرای این طرح در هر سال را حداکثر تا پایان ماه اردیبهشت سال بعد در پایگاه اطلاعاتی معاونت پژوهش و فناوری (میفا) بارگذاری می نمایند.